

Riksdagspartiernas svar på Canceralliansens frågor

4. Instämmer Ditt parti i Canceralliansens krav att alla cancerpatienter skall ha rätt att få en skriftlig behandlingsplan med bestämda datum för fortsatta behandlingar?

Centerpartiet:

Utredningen om nationell cancerstrategi föreslog att cancerpatienter ska få en individuell behandlings- och tidsplan och vi ställer oss positiva till detta.

- Med en behandlingsplan i handen kan patienten känna sig tryggare och mer delaktig.

Folkpartiet:

En skriftlig behandlingsplan kan vara ett bra sätt att arbeta med de krav som finns i Hälso- och sjukvårdslagen. Där står att vården ska tillgodose patientens behov av trygghet, kontinuitet och säkerhet och så långt det är möjligt utformas i samråd med patienten. Vi har inte för avsikt att reglera landstingens arbete mer i detalj.

Kristdemokraterna:

Ja.

Miljöpartiet:

Det är helt klart önskvärt, och viktigt för patienten, både när det gäller tryggheten att veta vad som ska ske och när och för att kunna planera sitt liv i övrigt. Att kunna få en sådan plan bör vara utgångspunkten. Att exakta tider ibland kan vara svåra att upprätta eftersom behandlingsbehovet kan ändras efter hand är en annan sak.

Moderaterna:

Vi vill införa en patienträttighetslag där patientens rättigheter och sjukvårdens skyldigheter ska vara klart definierade. Samtidigt vill vi fortsätta våra satsningar på kortare köer, en tydligt och verkningfull vårdgaranti och en fast läkarkontakt som ska stärka patientens ställning.

Socialdemokraterna:

Ja, se svar på fråga 3.

Svar fråga 3:

Regeringen har inte lyckats lösa köfrågan, även om de hävdar motsatsen. Vi vill ge patienten ett patientkontrakt för vård i tid som omfattar alla delar i vården: besök, undersökningar, röntgen, remisser. Kontraktet fungerar som vårdgaranti och det är patientens totala tid i vården som ska räknas, inte varje led i sig. Väntetiden för patienten måste vara kort och förutsägbar. Kömiljarden ska fördelas till landstingen utifrån hur stor andel som faktiskt får vård i tid.

Vi vill investera i personalen inom vård och omsorg. Det behövs fler läkare, specialistsköterskor och undersköterskor och deras kompetens måste tas tillvara bättre. Vi vill minska den tid vårdpersonalen måste ägna åt administrativa arbetsuppgifter istället för vård

Vi lägger redan 12 miljarder kronor mer än regeringen på välfärden och kommer att matcha varje ytterligare krona regeringen föreslår. Om de anser att utrymme också finns för fortsatta skattesänkningar för höginkomsttagare så kommer vi istället att använda de resurserna till investeringar i jobb, välfärd och klimat.

Vänsterpartiet:

Vi anser att det är ett rimligt krav men det är svårt att styra från politiskt håll.

6. Tobaksrökning och tobakssnusande spelar en mycket stor roll för uppkomsten av olika cancersjukdomar. Tobaksanvändning är den största riskfaktorn för cancer, som går att undvika. Ett generellt förbud mot tobaksanvändning är troligen inte genomförbart. Däremot skulle en kraftig tobaksskatt vara en verksam faktor för att minska tobaksutnyttjandet. De ökade statsinkomsterna skulle också kunna ge möjlighet för högre ekonomiskt stöd åt cancerforskningen. Kan Ditt parti tänka sig en ökad tobaksbeskattning för att befrämja enskildas livskvalitet och minska behandlingskostnaderna i sjukvården?

Centerpartiet:

För Centerpartiet är det viktigt att de tobakspolitiska delmålen för 2014 verkligen kommer att kunna uppnås i tid. Delmålen är en halvering av antalet unga som börjar med tobak och av andelen rökare i de samhällsgrupper som röker mest, tobaksfri livsstart samt att ingen ska utsättas för passiv rökning mot sin vilja. Vi har kommit en bra bit på väg. Frågan om en ökad tobaksbeskattning är ofta uppe till diskussion. Det är möjligt att det kan bli aktuellt.

Folkpartiet:

Folkpartiet är i princip för hög skatt på tobak, vilket vi också har. Tidigare erfarenheter av kraftiga höjningar av tobaksskatten har varit att smuglingen ökar kraftigt. Därför har vi inga omedelbara planer på det.

Kristdemokraterna:

Hög skatt på tobak är ett sätt att minska förbrukningen och förbättra hälsan. Skatten höjdes exempelvis både 2007 och 2008. Nu kommer ett nytt förslag med syfte att realvärdesäkra skattesatserna. Det kommer att föreslås en indexering med konsumentprisindex av skatten på samtliga tobaksprodukter från den 1 januari 2011, dvs. för cigarrer, cigariller, röktobak, snus och tuggtobak samt av styckeskatten för cigaretter. En ny tobakslag med skärpta regler för försäljning av tobak och ett folkhälsofrämjande arbete i primärvården är två andra viktiga åtgärder för att främja folkhälsan.

Miljöpartiet:

Ja, Miljöpartiet tycker det är ett mycket bra sätt. I den rödgröna vårbudgeten föreslår vi att skatterna både på alkohol och tobak höjs. Skatten på tobak höjs med motsvarande 2 kronor per paket cigaretter och en dosa snus med 2,40 kronor.

Moderaterna:

Vi har i dagsläget inga planer på att verka för en höjd tobaksskatt. För att minska användandet av tobak tror vi att det ger bättre resultat att arbeta med opinionsbildning och attitydförändringar.

Socialdemokraterna:

Ja, vi har lagt sådana förslag i vårt budgetalternativ tidigare i år.

Vänsterpartiet:

Ja, i den gemensamma rödgröna vårbudgeten föreslog Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet en skatteökning på 12,5 procent på tobaksvaror.

7. Många cancerpatienter drabbas hårt av Försäkringskassans nya regler för sjukskrivning. När man har en kronisk cancersjukdom går den ofta i skov och ger en stor trötthet. Behandlingar tar lång tid och kan ge svåra biverkningar. Är det rätt att tvinga dessa sjuka människor ut i fortsatt lönearbete? Hur kommer Ditt parti vilja förändra sjukförsäkringen så att dessa svårt sjuka patienter kan känna sig trygga?

Centerpartiet:

Riksdagen har ändrat de tidigare reglerna bl a med hänsyn till cancerpatienternas situation.

- När Alliansregeringen tillträdde blev 140 människor per dag förtidspensionerade. Genom den största omläggningen av sjukförsäkringen i modern tid har vi nu lyckats vända utvecklingen. 1,6 miljarder har satsats på en rehabiliteringsgaranti och en storsatsning görs på att stödja företagshälsovård. Under gamla regeringens tid var den förtidspensionerade dömd att passivt sitta hemma. Idag kan förtidspensionären jobba, tjäna pengar och behålla förtidspensionen.

- Resultatet av omläggningen har inte låtit vänta på sig. Vi har idag hälften så många sjukskrivna som vi hade hösten 2006. Antalet förtidspensionärer har för första gången på 30 år börjat minska. På denna linje vill vi fortsätta!

Folkpartiet:

Folkpartiet har drivit på och fått igenom att personer med allvarliga sjukdomar, som cancer, ska få särskilda undantag i sjukförsäkringsreglerna. Reglerna gjordes ännu tydligare genom ett beslut i december, som just är till för att skydda dem som har en sjukdom som förvärras, går i skov eller kräver en behandling som sätter ner arbetsförmågan. Vi följer frågan och är beredda att ta initiativ till ytterligare förändringar om det behövs.

Kristdemokraterna:

Reglerna är idag sådana att den som har cancer eller andra allvarliga sjukdomstillstånd inte tvingas ut i arbete utan kan fortsätta att vara sjukskrivna.

Miljöpartiet:

Nej, vi tycker inte det är rätt att människor som är sjuka ska kunna bli kränkta och förtvivlade av ett sjukförsäkringssystem som ju i grund och botten ska vara till för att ge hjälp och stöd. Vi är djupt kritiska mot merparten av de förändringar regeringen gjort i sjukförsäkringen.

Tillsammans med S och vi har vi gjort en rödgrön överenskommelse om ny sjukförsäkring. Den innebär bl.a. att den borte gränsen i sjukförsäkringen slopas, och att ersätta den stelbenta så kallade 180-dagarsprövningen mot den reguljära arbetsmarknaden med en mer individuell bedömning. De tidsgränser som regeringen satt i sjukförsäkringen vill vi ersätta med tydliggöranden om när individer ska ha rätt att få aktiva insatser. Människor som är sjuka ska inte tvingas till något, däremot få hjälp tillbaka till arbetet när de själva är redo för det, och då till en arbetssituation som är anpassad.

Moderaterna:

Människor som har arbetsförmåga ska få stöd för att komma tillbaka till arbetslivet, människor som är sjuka ska få vård och rehabilitering. Dessutom innebär de nya reglerna att den som efter ett års sjukskrivning och som lider av allvarlig sjukdom, exempelvis tumörsjukdom, kan få fortsatt sjukpenning på 80 % utan tidsbegränsning.

Socialdemokraterna:

Vi vill ha en sjukförsäkring som både ger stöd och rehabilitering för att komma tillbaka till arbete, och ekonomisk ersättning under den tid det tar. Människor som är för sjuka för att arbeta ska ha rätt till ekonomisk ersättning under sin sjukdomsperiod. Sjukförsäkringen ska omfatta alla, täcka inkomstbortfall och vara solidariskt finansierad. Stupstocken i sjukförsäkringen ska bort, sjuka människor blir inte friska för att de passerar en stelbent administrativ tidsgräns. Alla ska garanteras en individuell bedömning. Det kommer en rödgrön regering att genomföra direkt.

Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet anser att man skall ha rätt till sjukpenning om man har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom. Det skall inte finnas någon borte parentes där man automatiskt faller ur försäkringen. Det skall också vara ett "öppet sjukdomsbegrepp" dvs man ska ha rätt till ersättning om man har nedsatt arbetsförmåga oavsett sjukdomsdiagnos. Läkare och försäkringskassa har idag svårigheter med att tolka de nya lagarna och dess undantag vilket drabbar de sjuka. Vänsterpartiet vill också ha en "rymlig sjukpenning" där man över tid kan variera arbete och behandling, behandling i form av självläkning i hemmet eller sjukvård. Att ha många beslut, i form av % sjukskrivning, när det gäller sjukfall som går i skov drar stora resurser på försäkringskassen men ger ingen bättre rehabiliteringsinsats.

9. Kommer ditt parti att arbeta för att det finns resurser för individanpassad cancerrehabilitering i form av psykosocialt stöd för cancersjuka?"

Folkpartiet:

Palliativ vård är en viktig fråga inför nästa mandatperiod. Därför har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett nationellt kunskapsstöd i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting, SKL. Det ingår också som en del i de projektmedel för utveckling av cancervården som den nationella cancersamordnaren förfogar över, och där nämns särskilt det psykosociala stödet.

Kristdemokraterna:

Ett av målen i cancerstrategin är att förbättra kvaliteten i omhändertagandet av patienter med cancer. Ett individuellt psykosocialt stöd är mycket viktigt, då cancer inte bara drabbar patienten utan hela hans/hennes familj och rehabiliteringsprocessen kan vara mycket lång.

Miljöpartiet:

Det är en självklar utgångspunkt för Miljöpartiet att fysiska, psykiska och sociala aspekter hör ihop, vilket vården måste förhålla sig till. Det handlar om en helhetssyn på människan. Att psykosocialt stöd kan erbjudas och ses som en del i rehabiliteringen är därför självklart viktigt, och ja, det behöver vara individanpassat. Frågan drivs på landstingsnivå av våra landstingspolitiker.

Moderaterna:

Landstingen ska erbjuda rehabilitering vid sjukdom. Vi anser att psykosocial rehabilitering är minst lika viktig som rehabilitering av olika kroppsliga funktioner. Därför bör resurser till psykosocialt stöd för cancersjuka ingå i den ordinarie landstingsbudgeten.

Socialdemokraterna:

Ja, vi kommer att arbeta för en utvecklad cancervård. Hela cancerbehandlingskedjan måste fungera och rehabiliteringen är en viktig del i detta.

Vänsterpartiet:

Vänsterpartiet tycker att det är en självklarhet att psykosocialt stöd ska ingå i cancervården. Vi vill generellt utveckla arbetet med att olika yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården behandlar patienter i team.